

Rzeszów 2008

Bogumił „A_Bach” Cieniek

Stowarzyszenie Wikimedia Polska

Wikipedia i inne projekty Wikimedia

Wikipedia

marzec 2000

Jimmy Wales i Larry Sanger zakładają projekt Nupedia

pisana przez ekspertów, 7-stopniowy peer-review, efekt: 24 artykuły gotowe, 74 w rozwoju, projekt zamknięto we wrześniu 2003 r.; własna licencja NOCL -później GNU FDL; Richard Stallman z FSF tworzy GNUpedię – mniej biurokracji

15 stycznia 2001

uruchomienie Wikipedii

powstała z inicjatywy Larrego Sangera, łączy w sobie zalety Nupedii i GNUpedii, plus mechanizmy WikiWikiWeb, początkowo tylko w języku angielskim

26 września 2001

polska wersja Wikipedii

Krzysztof Jasiutowicz i Paweł Jochym tworzą polski odpowiednik Wikipedii, początkowo jako PWES (Polska Wolna Encyklopedia Sieciowa), 12 stycznia 2002 staje się częścią międzynarodowej Wikipedii

Wikipedia obecnie

- W bazie danych jest w sumie **836 789** stron, z czego jest prawdopodobnie **485 941** stron, które można uznać za artykuły.
- Użytkownicy od startu serwisu wykonali **12 566 671** edycji, średnio **15,02** edycji na stronę.
- Jest **182 952** zarejestrowanych użytkowników. Spośród nich **140** (czyli **0,08%**) ma status administratora.

Stan na 13:23, 2 kwietnia 2008.

5 Filarów Wikipedii

- Encyklopedyczność treści –zakaz „twórczości własnej”, weryfikowalność
- Neutralny punkt widzenia (nie mylić z „obiektywnym”)
- Wolne źródło wiedzy (licencja GFDL, nie naruszać praw autorskich)
- Wikietykieta (żadnych osobistych ataków, chłodne nastawienie)
- Brak sztywnych zasad (śmiało modyfikuj strony, otwartość)

Projekty siostrzane

Wikimedia Commons

- Uruchomione 7 września 2004
- Repozytorium mediów wspólne dla wszystkich projektów Wikimedia
- Powstało w celu eliminacji dublowania zasobów między projektami – dzięki temu zdjęcie, mapa, czy inny typ zasobu są umieszczane w ramach projektu raz, a wykorzystywane wielokrotnie
- Aktualnie zawiera **3 324 980** stron, **2 640 769** plików – wszystkie na wolnych licencjach
- •Aktualnie szybszy rozwój niż Wikipedii anglojęzycznej

(stan na 2 kwietnia 2008)

MediaWiki

- **Historia:**

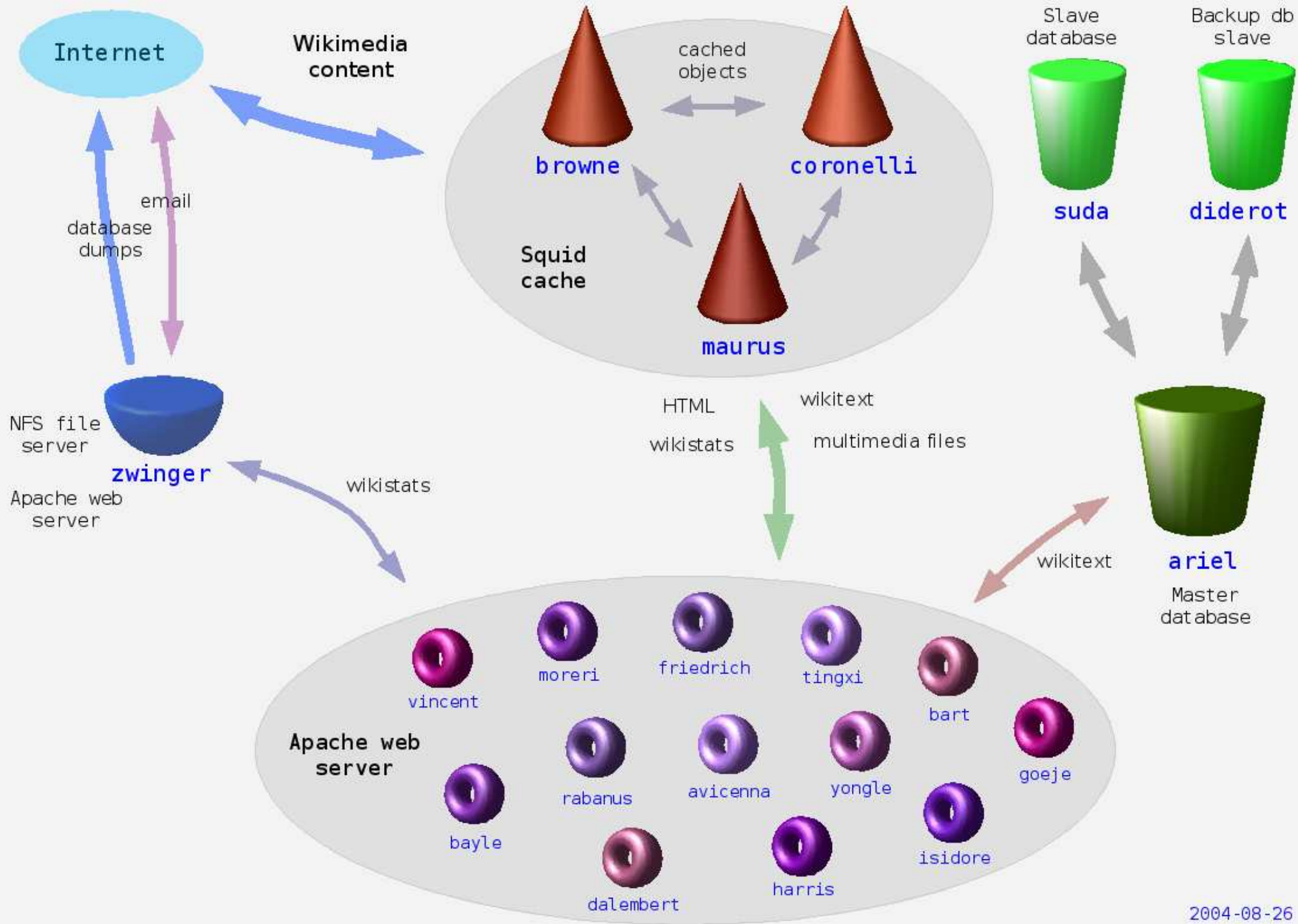
Pierwotnie, od 10 stycznia 2001 roku, Wikipedia korzystała z UseModWiki (Perl + baza plikowa), napisanego przez Clifforda Adamsa (Faza I) i stosowała system łączy CamelCase. Po roku, w styczniu 2002 roku (Faza II) zastosowano silnik oparty na PHP (napisany przez Magnusa Manske), z MySQL jako bazą danych i Apache'em jako serwerem WWW. Zrezygnowano w nim z CamelCase. Wkrótce jednak zaczęły się kłopoty z wydajnością, które praktycznie uniemożliwiały edytowanie haseł. Lee Daniel Cocker napisał oprogramowanie od nowa (Faza III) i mechanizm znany dziś jako MediaWiki rozpoczął pracę w lipcu 2002 roku. Pracę nad jego doskonaleniem przejął Brion Vibber.

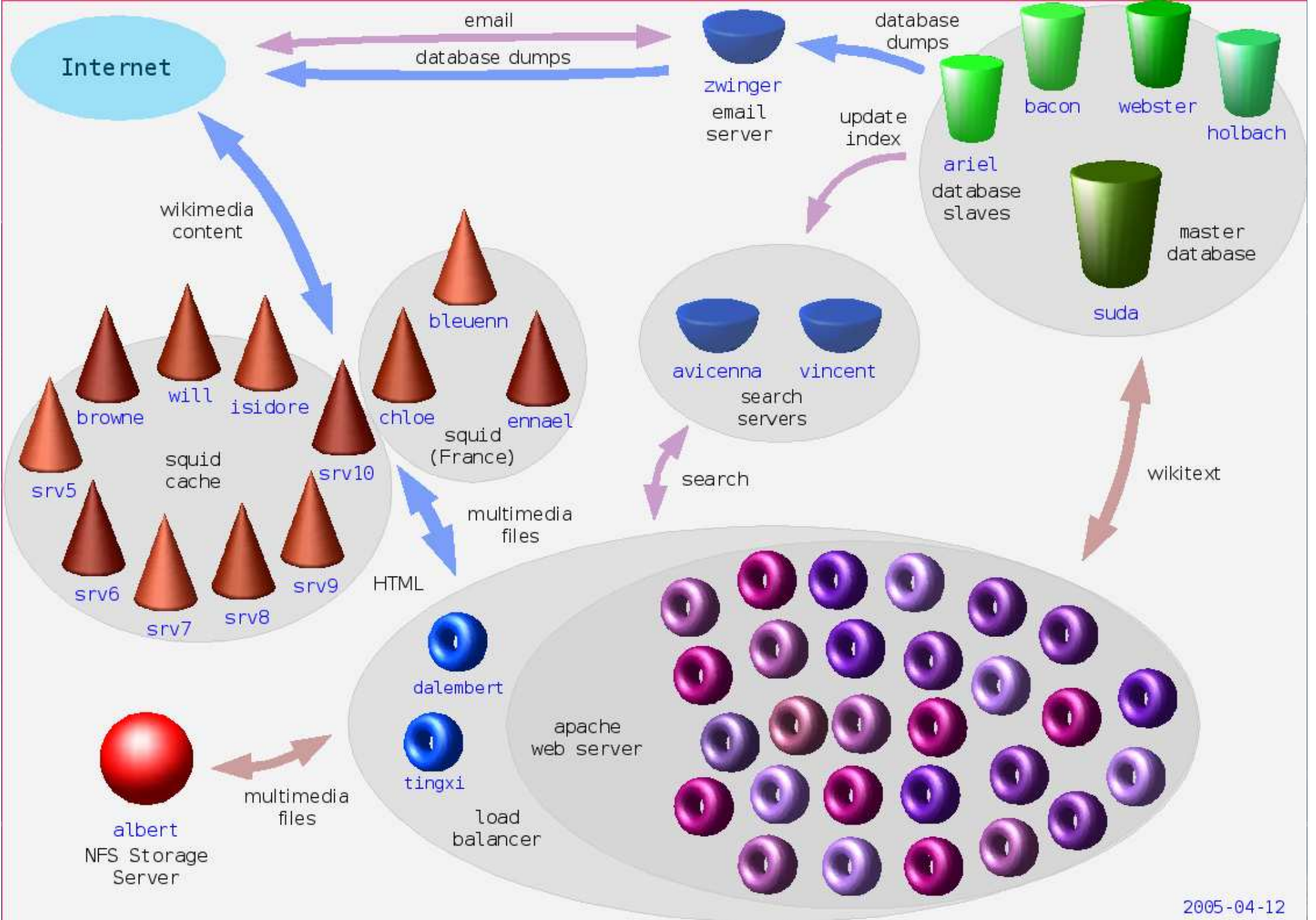
- **Wersja do pobrania:**

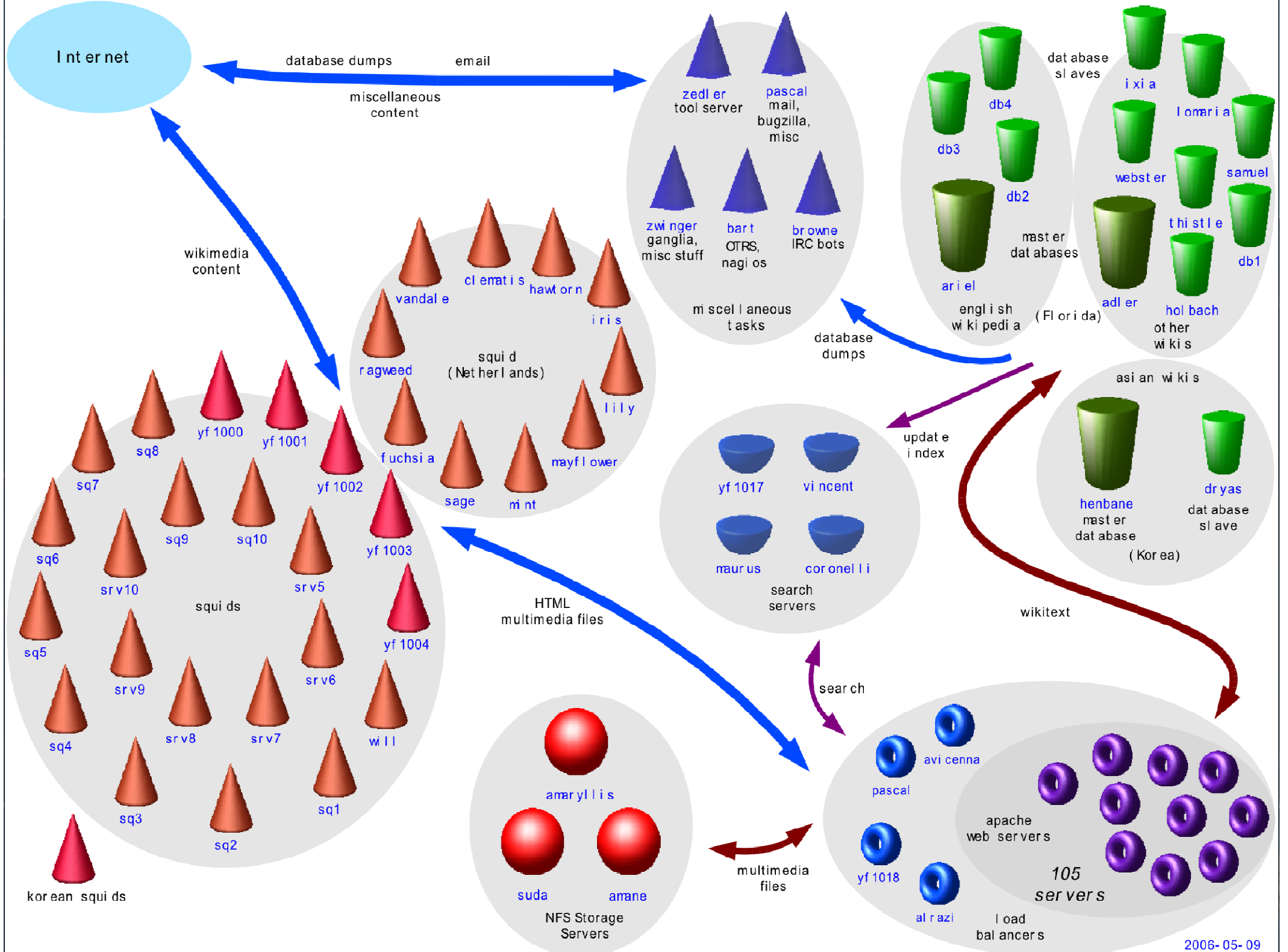
Mediawiki 1.12.0 – od 20 marca 2008

- **Obecna wersja:**

Mediawiki 1.13alpha (r32485), PHP 5.1.2 (apache), MySQL 4.0.40-wikimedia-log, plus rozszerzenia ([[Specjalna:Wersja]])

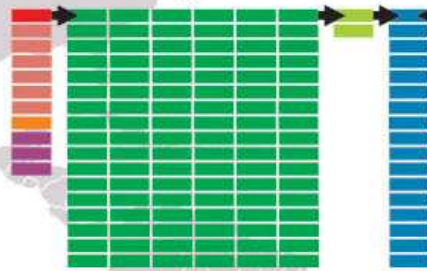

Serverery

WIKIMEDIA

Tampa, Florida, USA

Amsterdam, The Netherlands

Seoul (Yahoo), South Korea

Internet

- Database Server
- Database Mirror
- Image Server
- Tool Server
- Search Server
- Apache Webserver
- Load Balancer
- Squid Cache

Serwery, łącza, baza, zatrudnienie

- Ok. 150 serwerów – systematycznie wymienianych – planowane zakupy w I kwartale 2007: 280 000 USD – roczne zapotrzebowanie szacowane na ok. 1,5 mln USD w 2007 r.
- Łącze: Tampa: 200-350 Mbps, 1000-3000 połączeń/s – ok. 35 000 USD/miesiąc
- Wielkość bazy: ok. 1,5 TB – jest to niewielki koszt
- Zatrudnienie: 9 osób – CEO + 3 osoby w biurze na Florydzie, 2 „oficerów”, 4 techników i programistów (docelowo 2012 rok – 25 osób)

„Wartość” projektów

- Teoretyczna wartość przestrzeni reklamowej: **ok. 50 mln USD/rok**
- Wartość całego projektu, jeśli to była by firma: **od 500 mln do 5 mld USD.**

Kto tym rządzi?

- **Fundacja Wikimedia** z siedzibą na Florydzie opłaca i zarządza siecią serwerów, w oparciu o które działa Wikipedia i inne projekty zrzeszone pod szyldem „Wikimedia”.
- **Fundacja Wikimedia** odpowiada też za prawne aspekty funkcjonowania projektów.
- Fundacja decyduje o **otwieraniu i zamykaniu** projektów.
- Fundacja **nie ingeruje bezpośrednio** w działanie projektów, chyba że projekt przechodzi kryzys lub są z nim jakieś prawne problemy; projekty są „samorządne”.
- Członkowie Rady Fundacji **wybierani są przez ogół społeczności** wszystkich projektów.
- **Oddziały lokalne** pełnią tylko rolę pomocniczą – są one niezależnymi bytami prawnymi, działającymi w oparciu o indywidualną umowę z Fundacją.
- **Wikimedia Polska** – stowarzyszenie liczące 101 członków + 2 członków wspierających – powstało w listopadzie 2005.

Ciekawostki

- http://pl.wikipedia.org/wiki/Specjalna:Strony_specjalne
- <http://pl.wikipedia.org/wiki/Specjalna:Wersja>
- <http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Special:Mypage/monobook.css>
- <http://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Warszawa&useskin=chick>
- http://pl.wikibooks.org/wiki/MediaWiki_w_obrazkach
- <http://www.wikimatrix.org/>
- http://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Braterstwo_Botów

Wnioski

- Wikipedia – największy zbiór treści open content na świecie
- Doskonały? – na pewno nie – trzeba z niej korzystać ostrożnie
- Naruszenia neutralności, hoaxy, niedokładne informacje
- Nie znajdziesz jednak nigdzie indziej bezpłatnie, łatwo i szybko tylu informacji na raz
- Finansowanie „na krawędzi” - ale zachowana pełna niezależność

Licencja

Ja, twórca tej pracy, niniejszym udostępniam ją na poniższej licencji:

Udziela się zgody na kopiowanie, dystrybucję i/lub modyfikację tej grafiki na warunkach licencji [GNU Free Documentation License](#) w wersji 1.2 lub nowszej, opublikowanej przez [Free Software Foundation](#). Kopie tekstu licencji umieszczona została pod hasłem [GFDL](#). Dostępne jest również jej [polskie tłumaczenie](#).

Ja, twórca tej pracy, niniejszym udostępniam ją na poniższej licencji:

Ten plik udostępniony jest na licencji [Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.5](#).

Źródła

Logotypy zastrzeżone, własność **Wikimedia Foundation**

Tło i część treści: http://pl.wikimedia.org/wiki/Grafika:E-biznes_wikipedia.pdf
autor Polimerek, licencja GFDL

Grafika slajd 4

http://commons.wikimedia.org/wiki/Image:10_biggest_wikipedias.png
Donarreiskoffer, GFDL, multiCC

Grafika slajd 9

<http://commons.wikimedia.org/wiki/Image:Wikimedia-servers-2004-08-26.png> Überraschungsbilder, GFDL

Grafika slajd 10

<http://commons.wikimedia.org/wiki/Image:Wikimedia-servers-2005-04-12.png> Gary Luck, GFDL

Grafika slajd 11

<http://commons.wikimedia.org/wiki/Image:Wikimedia-servers-2006-05-09.svg> LeonWeber, CC 2,5

Grafika slajd 12

http://commons.wikimedia.org/wiki/Image:Wikimedia_server_e.jpg
Sansculotte, CC 2,5

Koniec

Dziękuję

